

ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΦΕΤΟΣ 38 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου το Νοέμβριο του 1973 ήταν η κορυφαία αντιδικτατορική εκδήλωση και ουσιαστικά προανήγγειλε την πτώση της Χούντας των Συνταγματαρχών, η οποία από τις 21 Απριλίου 1967 είχε επιβάλλει καθεστώς στυγνής δικτατορίας στη χώρα.

Η αντίστροφη μέτρηση ξεκίνησε στις 14 Φεβρουαρίου 1973, όταν ξεσπκώθηκαν οι φοιτητές της Αθήνας και συγκεντρώθηκαν στο Πολυτεχνείο. Ζητούσαν την κατάργηση του Ν.1347, ο οποίος προέβλεπε την υποχρεωτική στράτευση όσων ανέπτυσαν συνδικαλιστική δράση κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Η αστυνομία, παραβιάζοντας το πανεπιστημιακό άσυλο, εισήλθε στο χώρο του ιδρύματος, συνέλαβε 11 φοιτητές και τους παρέπεμψε σε δίκη με την κατηγορία της «περιύβρισης αρχής». Οι 8 καταδικάστηκαν σε διάφορες ποινές, ενώ περίπου 100 άλλοι αναγκάστηκαν να διακόψουν τις σπουδές τους και να ντυθούν στο χακί.

Επτά ημέρες μετά τα πρώτα γεγονότα του Πολυτεχνείου, στις 21 Φεβρουαρίου οι φοιτητές κατέλαβαν το κτίριο της Νομικής σχολής στην Αθήνα, προβάλλοντας τα συνθήματα «Δημοκρατία», «Κάτω η Χούντα» και «Ζήτω η Ελευθερία».

Η αστυνομία επενέβη και πάλι για να καταστείλει την εξέγερση, αλλά η βίαιη εκδίωξη των φοιτητών από το κτίριο της Νομικής ενίσχυσε ακόμη περισσότερο την αγωνιστικότητά τους.

ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Η εξέγερση που ξεκίνησε στις 14 Νοεμβρίου του 1973 επρόκειτο να αποτελέσει την κορύφωση των αντιδικτατορικών εκ-

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

- Η κατάληψη είχε διάρκεια 56 ωρών.
- Υπήρξαν 5.000 διαδηλωτές μέσα στο Πολυτεχνείο, 10.000 στην άμεση περίμετρο και 100.000 σε διάσπαρτες διαδηλώσεις.
- Συνολικά έγιναν 2.400 συλλήψεις, 24 φόντοι, 128 απόπειρες ανθρωποκτονίας, 1.103 τραυματισμοί πολιτών και 61 τραυματισμοί αστυνομικών.
- Οι αστυνομικοί χρησιμοποίησαν 24.000 φυσίγγια, η φρουρά του υπουργείου Δημόσιας Τάξης έριξε 2.192 φυσίγγια και οι στρατιώτες 300.000 φυσίγγια.

δηλώσεων. Το πρωί εκείνης της ημέρας οι φοιτητές συγκεντρώθηκαν στο προαύλιο του Πολυτεχνείου και αποφάσισαν την κήρυξη αποχής από τα μαθήματα, με αίτημα να γίνουν εκλογές για τους φοιτητικούς συλλόγους τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους και όχι στα τέλη του επόμενου χρόνου, όπως είχε ανακοινώσει το καθεστώς.

Ακολούθησαν συνελεύσεις φοιτητών στην Ιατρική και στη Νομική σχολή. Μάλιστα, οι φοιτητές της Νομικής εξέδωσαν ψήφισμα, με το οποίο ζητούσαν την ανάκληση των αποφάσεων της Χούντας για τη διεξαγωγή των φοιτητικών εκλογών, εκδημοκρατισμό των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, αύξηση των δαπανών για την παιδεία στο 20% του προϋπολογισμού και ανάκληση του Ν.1347 για την αναγκαστι-

κή στράτευση των φοιτητών. Όσο περνούσε η μέρα άρχισαν να μαζεύονται ολοένα και περισσότεροι φοιτητές στο Πολυτεχνείο, αλλά και άλλοι που πληροφορήθηκαν το νέο. Η αστυνομία αποδείχθηκε ανίκανη να εμποδίσει την προσέλευση του κόσμου. Το απόγευμα πάρθηκε η απόφαση για κατάληψη του Πολυτεχνείου. Οι πόρτες έκλεισαν και από τότε άρχισε η οργάνωση της εξέγερσης. Το πρώτο βήμα ήταν η εκλογή Συντονιστικής Επιτροπής, στην οποία μετείχαν 22 φοιτητές και 2 εργάτες, με σκοπό να καθοδηγήσει τον αγώνα. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν επιτροπές σε όλες τις σχολές για να οργανώσουν την κατάληψη και την επικοινωνία με την ελληνική κοινωνία.

Για το σκοπό αυτό άρχισε να λειτουργεί

ένας ραδιοφωνικός σταθμός, αρχικά στο κτίριο του Χημικού και αργότερα στο κτίριο των Μηχανολόγων, με εκφωνητές τη Μαρία Δαμανάκη και τον Δημήτρη Παπαχρήστου. Επιπλέον, στο Πολυτεχνείο εγκαταστάθηκαν πολύγραφοι, που δούλευαν μέρα-νύχτα, για να πληροφορούν τους φοιτητές και τον υπόλοιπο κόσμο για τις αποφάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής και των φοιτητικών συνελεύσεων.

Συγκροτήθηκαν συνεργεία φοιτητών, που έγραφαν συνθήματα σε πλακάτ, σε τοίχους, στα τρόλεϊ, στα λεωφορεία και στα ταξί, για να τα γνωρίσουν όλοι οι Αθηναίοι. Στο Πολυτεχνείο οργανώθηκε εστιατόριο και νοσοκομείο, ενώ ομάδες φοιτητών ανέλαβαν την περιφρούρηση του χώρου, ξεχωρίζοντας τους ενθουσιώδεις και δημοκράτες Αθηναίους από τους προβοκάτορες.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Η πρώτη αντίδραση του δικτατορικού καθεστώτος ήταν να στείλει μυστικούς πράκτορες να ανακατευθούν στο πλήθος που συνέρρεε στο Πολυτεχνείο και να ακροβολήσει σκοπευτές στα γύρω κτίρια. Στις 16 Νοεμβρίου μεγάλες αστυνομικές δυνάμεις επιτέθηκαν εναντίον του πλήθους που ήταν συγκεντρωμένο έξω από το Πολυτεχνείο, με γκλομπς, δακρυγόνα και σφαίρες ντουμ-ντουμ. Οι περισσότεροι διαλύθηκαν. Όσοι έμειναν έσπασαν οδοφράγματα ανατρέποντας τρόλεϊ και συγκεντρώνοντας υλικά από νεοανεγειρόμενες οικοδομές, και άναψαν φωτιές για να εξουδετερώσουν τα δακρυγόνα. Αργότερα, η αστυνομία έκανε χρήση όπλων,